

दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६ नुसार ग्रामविकास विभाग (खुद्द) मंत्रालय, मुंबई या विभागातील गट-ड संवर्गातील “शिपाई” या पदांकरीता दिव्यांगासाठी शासन सेवेत पदे सुनिश्चित करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
ग्रामविकास विभाग
शासन आदेश क्रमांक : संकीर्ण-२५२१/प्र.क्र.५६/आस्था-१
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : १५ फेब्रुवारी, २०२१.

वाचा:-

- १.दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६
- २.केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांची दि . ०४.०९.२०२१ ची अधिसूचना
- ३.सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग शासन निर्णय क्र.दिव्यांग-२०१९/प्र.क्र.२५१/दि.क्र.२, दि.०२.०२.२०२१.

प्रस्तावना:-

दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६ मधील कलम ३३ नुसार दिव्यांगासाठी शासन सेवेतील पदांची पदसुनिश्चिती करणे आवश्यक आहे . यासाठी केंद्र शासनाने दिनांक ०४.०९.२०२१ च्या अधिसूचनेन्वये दिव्यांगासाठी सुनिश्चित केलेल्या पदांची यादी केंद्र शासनाच्या www.disabilityaffairs.gov.in या संकेतस्थळावर Policy/Act/Rules-Notification येथे List of Post identification suitable for Persons with Benchmark Disability notified on ०४.०९.२०२१ या शिर्षाखाली प्रसिद्ध केली आहे . सदर अधिसूचनेनुसार (केंद्र शासनाच्या धर्तीवर) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या दिनांक ०२.०२.२०२१ च्या शासन निर्णयान्वये, राज्य शासनाच्या आस्थापनेवरील पदे दिव्यांगासाठी सुनिश्चित करण्याबाबतच्या सूचना निर्गमित केल्या आहेत . सदर शासन निर्णयातील निर्देशास अनुसरून ग्रामविकास विभाग (खुद्द), मंत्रालय, मुंबई या विभागातील गट-ड संवर्गातील शिपाई पदांची पद सुनिश्चिती करण्याची बाब विचाराधीन आहे.

शासन निर्णय:-

दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६ मधील कलम ३३ नुसार राज्य शासनाच्या अखत्यारीतील पदांची पदसुनिश्चिती करण्यासाठी केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांनी दिनांक ०४.०९.२०२१ च्या अधिसूचनेन्वये दिव्यांगासाठी सुनिश्चित केलेल्या पदांची यादी प्रसिद्ध केलेली आहे . त्यामध्ये नमूद केल्यानुसार केंद्र शासनाने पदसुनिश्चिती करून दिव्यांगासाठी पदे सुनिश्चित केलेली गट ”अ” ते गट ”ड” मधील जी पदे राज्य शासनाच्या आस्थापनेवर आहेत, ती पदे दिव्यांगासाठी सुनिश्चित राहतील, अशा सूचना सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाने दिनांक ०२.०२.२०२१ च्या शासन निर्णयान्वये दिलेल्या आहेत.

२. त्यास अनुसरून केंद्र शासनाने निर्गमित केलेल्या दिनांक ०४.०१.२०२१ रोजीच्या अधिसूचनेतील दिव्यांगासाठी सुनिश्चित केलेल्या गट-ड संवर्गाकरीता प्रसिद्ध केलेल्या यादीतील शिपाई (Peon) या पदासाठी, ग्रामविकास विभाग (खुद्द) या विभागाकरीता या शासन निर्णयान्वये, दिव्यांगासाठी नविन प्रवर्गासह विवरणपत्र-अ मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे पदे सुनिश्चित करण्यात येत आहेत.

३. सदर शासन निर्णय, केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारीता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांची दि.०४.०१.२०२१ ची अधिसूचना व सामाजिक न्याय विभागाच्या दि.०२.०२.२०२१ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये दिलेल्या सूचनेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्रमांक २०२१०२१५१५१७०७३४२० असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरी ने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने ,

(ए.का.गागरे)
उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई,
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
३. मा. उपमुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
४. मा. मंत्री (ग्रा.वि.) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
५. मा. राज्यमंत्री (ग्रा.वि.) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
६. मा. विरोधी पक्षनेता, विधान परिषद/विधानसभा विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
७. मा. मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई ,
८. मा. अपर मुख्य सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
९. मा. अपर मुख्य सचिव, ग्रामविकास विभाग, यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई,
१०. मा. प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
११. आयुक्त, दिव्यांग कल्याण, आयुक्तालय, पुणे,
१२. सर्व सह/उप सचिव, ग्रामविकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
१३. कक्ष अधिकारी, नोंदणी व भांडार शाखा/रोखशाखा, मंत्रालय, मुंबई,
१४. निवड नस्ती/ आस्था-१, मंत्रालय, मुंबई.

शासन निर्णय ग्रामविकास विभाग क्रमांक : संकीर्ण २५२१/प्र.क्र.५६/आस्था-१, दिनांक :- १५ फेब्रुवारी, २०२१ चे सहपत्र

विवरणपत्र-अ

अ.क्र.	पदनाम	शारिरीक पात्रता	दिव्यांग प्रवर्गसाठी पदे सुनिश्चिती	सदर पदांची जबाबदान्या व कर्तव्ये	शेरा
१.	शिपाई	S, ST, W, BN, L, KC, PP, MF, SE, H, C	a) B, LV, b) D, HH, c) OL, OAL, CP, LC, Dw, AAV d) ASD(M), ID, SLD, MI, e) MD involving (a) to (d) above	कार्यालय उघडणे, कार्यालयातील टेबल, खुर्च्याची धूळ ^१ झटकणे, कार्यालयातील फाईल्स, टपालाची ने-आण करणे, अधिकाऱ्यांना पाणी पुरविणे, चहा कॉफी पुरविणे, वरिष्ठ अधिकारी यांनी सोपाविलेली कार्यालयीन कामे, तसेच कार्यासनात शिपाई पदाची कर्तव्ये बजावणे.	सर्व कामे मुख्यालयामध्येच करावयाचे आहे. असे काम कर्मचारी एकटयाने करतो. अपवादात्मक परिस्थितीत मुख्यालयाच्या बाहेर टपाल/ नस्त्यांची ने-आण करावी लागते. आवश्यकता भासल्यास नेमून दिलेले काम करण्यासाठी साधन व उपयंत्राच्या (aid and appliances) मदतीने काम करू शकतो.

Abbreviations:

Sr. No.	Abbreviation	Long Form	Sr. No.	Abbreviation	Long Form
1	B	Blind	9	DW	Dwarfism
2	LV	Low Vision	10	AAV	Acid Attack Victim
3	D	Deaf	11	ASD	Autism Spectrum Disorder (M)
4	HH	Hearing Handicapped	12	ID	Intellectual Disability
5	OL	One Leg	13	SLD	Special Learning Disability
6	OAL	One Arm and One Leg	14	MI	Mental Illness
7	CP	Cerebral Palsy	15	MD	Multiple Disabilities.
8	LC	Leprosy Cured			

Abbreviations:

Sr. No.	Abbreviation	Long Form	Sr. No.	Abbreviation	Long Form
1	S	Sitting	7	PP	Pulling & Pushing
2	ST	Standing	8	MF	Manipulation by Fingers
3	W	Walking	9	SE	Seeing
4	BN	Bending	10	H	Hearing
5	L	Lifting	11	C	Communication
6	KC	Kneeling & Crouching			